

Utworzenie europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej, która będzie mogła interweniować w krytycznych sytuacjach, wprowadzenie systematycznych kontroli obywateli UE na granicach zewnętrznych Unii to pakiet reform zaproponowany przez Komisję Europejską. Zmieni się również rola i prawne umocowanie Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich UE (FRONTEX), której siedziba znajduje się w Warszawie.

Komisja Europejska przyjęła ważne środki zarządzania granicami zewnętrznymi UE i ochrony strefy Schengen. Pomogą one skuteczniej zarządzać migracją, poprawią bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej oraz zapewnią przestrzeganie zasady swobodnego przepływu osób. Komisja proponuje utworzyć europejską straż graniczną i przybrzeżną, która zapewni silne, wspólne zarządzanie granicami zewnętrznymi. Aby jeszcze bardziej poprawić bezpieczeństwo obywateli Europy, Komisja proponuje również wprowadzenie systematycznej kontroli wszystkich osób wjeżdżających lub wyjeżdżających ze strefy Schengen poprzez sprawdzanie odpowiednich baz danych.

Pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Frans Timmermans stwierdził: - W obszarze swobodnego przepływu osób bez granic wewnętrznych zarządzanie zewnętrznymi granicami Europy musi być kwestią wspólnej odpowiedzialności. Kryzys obnażył wyraźne niedociągnięcia i luki w istniejących mechanizmach mających zapewnić przestrzeganie unijnych standardów. Dlatego nadszedł czas, aby przejść do prawdziwie zintegrowanego systemu zarządzania granicami. Europejska straż graniczna i przybrzeżna połączy wzmocnioną Agencję, która będzie mogła korzystać z rezerwy osób i sprzętu, z organami państw członkowskich, które nadal będą prowadziły bieżące zarządzanie granicami zewnętrznymi. Proponowany przez nas system umożliwi wykrywanie niedociągnięć w czasie rzeczywistym, dzięki czemu będzie można je szybko naprawić, zwiększając jednocześnie naszą wspólną zdolność do skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych w przypadku silnej presji na konkretny odcinek granicy zewnętrznej.

Europejski komisarz ds. migracji, spraw wewnętrznych i obywatelstwa Dimitris Avramopoulos dodał: - Problemy w zakresie migracji i bezpieczeństwa, z jakimi się obecnie borykamy, są ponadgraniczne i wymagają prawdziwie europejskiego podejścia. Rola Frontexu ograniczała się dotąd do wspierania państw członkowskich w zarządzaniu ich granicami zewnętrznymi. Mandat nowej agencji będzie dużo szerszy. Jej wymiar będzie bardziej europejski: zarządzanie naszymi granicami zewnętrznymi, nasilenie działań powrotowych w

stosunku do nielegalnych migrantów, umożliwienie właściwego działania naszego systemu azylowego na rzecz potrzebujących oraz zaostrzenie kontroli na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej. Przedstawiony dziś pakiet dotyczący granic zwiększy bezpieczeństwo naszych obywateli i zapewni wysoki standard zarządzania granicami.

Europejska straż graniczna i przybrzeżna

Europejska straż graniczna i przybrzeżna połączy Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, utworzoną z [Frontexu](#), z organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami, które nadal będą prowadziły bieżące zarządzanie granicami zewnętrznymi.

Nowa europejska straż graniczna i przybrzeżna będzie:

- miała do dyspozycji interwencyjną rezerwę funkcjonariuszy straży granicznej i sprzętu technicznego. Agencja będzie mogła polegać na co najmniej 1500 ekspertach, których będzie można rozmieścić w ciągu trzech dni. Po raz pierwszy Agencja będzie mogła samodzielnie nabywać sprzęt i korzystać z wyposażenia technicznego udostępnianego przez państwa członkowskie. Europejskie operacje graniczne nie będą już cierpieły na niedobory personelu ani wyposażenia. Zasoby ludzkie nowej Agencji będą ponad dwukrotnie większe niż personel Frontexu. Do 2020 r. będą one liczyły do 1000 osób zatrudnionych na stałe, włącznie z funkcjonariuszami pracującymi w terenie;
- pełniła rolę monitorującą i nadzorczą. Planowane jest utworzenie centrum monitorowania i analizy ryzyka w celu monitorowania przepływów migracyjnych do i w Unii Europejskiej oraz przeprowadzania analizy ryzyka i obowiązkowych ocen podatności na zagrożenia, aby określić i wyeliminować słabe punkty. Oficerowie łącznikowi będą oddelegowywani do państw członkowskich, aby zapewnić obecność w terenie, w miejscu zagrożenia granic. Agencja będzie mogła oceniać zdolności operacyjne, wyposażenie techniczne i zasoby, jakimi dysponują państwa członkowskie do walki z wyzwaniami na granicach zewnętrznych, oraz, w przypadku niedociągnięć, zobowiązać państwa członkowskie do poprawy sytuacji w wyznaczonym terminie;
- miała prawo do interwencji. Państwa członkowskie mogą wnioskować o wspólne operacje i szybkie interwencje na granicach oraz wsparcie tych operacji przez europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej. W przypadku utrzymujących się niedociągnięć lub gdy państwo członkowskie znajduje się pod znaczną presją migracyjną zagrażającą strefie Schengen, a działania krajowe nie są podejmowane lub są niewystarczające, Komisja będzie mogła przyjąć decyzję wykonawczą określającą, że sytuacja na konkretnym odcinku granicy zewnętrznej wymaga podjęcia pilnych działań na

szczeblu europejskim. Umożliwi to Agencji włączenie się i rozmieszczenie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej w celu zapewnienia działań na miejscu, nawet jeśli państwo członkowskie nie może lub nie chce podjąć niezbędnych środków;

- sprawować nadzór nad strażą przybrzeżną. Krajowa straż przybrzeżna będzie częścią europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej w zakresie, w jakim wykonuje zadania kontroli granicznej. Mandaty Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa i Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego zostaną dostosowane do zadań nowej europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej. Te trzy agencje będą mogły podejmować wspólne działania w zakresie nadzoru, na przykład wspólnie wykorzystując drony na Morzu Śródziemnym;
- miała mandat do działań w państwach trzecich. Agencja będzie mogła wysyłać oficerów łącznikowych i prowadzić wspólne działania z sąsiednimi państwami trzecimi, w tym działając na ich terytorium;
- ogrywać większą rolę w zakresie powrotów. W ramach Agencji utworzone zostanie Europejskie Biuro ds. Powrotów. Będą w nim pracować europejskie zespoły interwencyjne ds. powrotów złożone z ekspertów ds. wydalania, monitorowania i powrotów, którzy będą odpowiedzialni za skuteczne odsyłanie nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Standardowy europejski dokument podróży do celów powrotu zapewni szersze przyjmowanie osób powracających przez państwa trzecie;
- gwarantować bezpieczeństwo wewnętrzne. Agencja będzie uwzględniać w swojej analizie ryzyka kwestie przestępczości transgranicznej i terroryzmu oraz współpracować z innymi agencjami Unii i organizacjami międzynarodowymi w zakresie zapobiegania terroryzmowi, przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych.

Systematyczne kontrole obywateli UE na granicach zewnętrznych

W celu zwiększenia bezpieczeństwa w strefie Schengen Komisja proponuje konkretne zmiany w kodeksie granicznym Schengen w celu wprowadzenia obowiązkowych i systematycznych kontroli obywateli UE na zewnętrznych granicach lądowych, morskich i powietrznych. Obowiązkowe kontrole obywateli UE będą prowadzone w oparciu o bazy danych, takie jak system informacyjny Schengen, prowadzona przez Interpol baza skradzionych i utraconych dokumentów podróży oraz odpowiednie systemy krajowe w celu sprawdzenia, czy przybywający podróżni nie stanowią zagrożenia dla porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego. W projekcie podkreśla się również potrzebę weryfikacji identyfikatorów biometrycznych w paszportach obywateli UE w przypadku wątpliwości co do autentyczności paszportu lub faktycznej tożsamości posiadacza. Kontrola będzie teraz obowiązkowa także przy wyjeździe z Unii Europejskiej.

Co do zasady, ponieważ kontrole dokumentów można przeprowadzać

równoległe z kontrolą osób, organy powinny być w stanie sprawdzać stosowne bazy danych bez powodowania opóźnień na przejściach granicznych. Przepisy przewidują elastyczność na wypadek, gdyby systematyczne kontrole okazały się mieć nieproporcjonalny wpływ na ciągłość ruchu na granicy. W takich przypadkach państwa członkowskie mogą, na podstawie oceny ryzyka, zdecydować o przeprowadzeniu ukierunkowanych kontroli na niektórych lądowych i morskich przejściach granicznych. Taką ocenę ryzyka należy przekazać Agencji, która może ocenić sposób stosowania wyjątku w swojej ocenie podatności na zagrożenia.

Systematyczne kontrole w bazach danych przeprowadzane są na zasadzie "trafienie/brak trafienia". Oznacza to, że jeżeli dana osoba nie stanowi zagrożenia, wówczas kontrola nie jest rejestrowana i nie następuje dalsze przetwarzanie jej danych. Dzięki takiemu wykorzystywaniu baz danych wpływ na prawa dotyczące danych osobowych jest bardzo ograniczony i uzasadniony względami bezpieczeństwa.

Kontekst

Utworzenie europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej,

przewodniczącego Jean-Claude Junckera o stanie Unii z 9 września, jest jednym ze środków podjętych w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji w celu wzmocnienia bezpieczeństwa i zarządzania granicami zewnętrznymi UE. W przyjętym w maju 2015 r. Europejskim programie w zakresie migracji Komisja zwróciła uwagę na konieczność wypracowania wszechstronnego podejścia do kwestii zarządzania migracjami. Cel ten został także [zasygnalizowany przez Parlament Europejski](#) i przyjęty w jasnych wytycznych określonych przez Radę Europejską w dniach [23 września](#) i [15 października](#).

W odpowiedzi na niedawne tragiczne zamachy w Paryżu i rosnące zagrożenie ze strony zagranicznych bojowników terrorystycznych Komisja musi niezwłocznie podjąć działania zmierzające do przyspieszenia prac i realizacji działań w ramach Europejskiej agendy bezpieczeństwa. Dzisiejszy projekt stanowi odpowiedź na potrzebę wzmocnienia kontroli bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych UE, do czego [wezwali ministrowie spraw wewnętrznych](#) dnia 20 listopada.

Dodatkowe informacje [zapowiedziane](#)

w orędziu

Straż na granicach Unii

Wpisany przez Anna Jędrzejewska

poniedziałek, 21 grudnia 2015 09:30 - Poprawiony wtorek, 05 stycznia 2016 11:22

ARKUSZ INFORMACYJNY: Systematyczne kontrole na zewnątrznych

- Szczegółowe pytania i odpowiedzi: Europejska straż graniczna i przybrzeżna
- Dokumenty ustawodawcze
- Europejski program w zakresie migracji